

MAAKUNTATIETO-OHJELMA

Hankesuunnitelma 0.95 (**luonnos**)

Sisälllys

1 Yhteenveto Maakuntatieto-ohjelmasta	3
2 Toteutussuunnitelma	4
3 Tavoitteet ja rajaukset	4
3.1 Kohde	4
3.2 Tavoitteet	4
3.3 Rajaukset, reunaehdot ja liittymät	9
4 Toteutus	11
4.1 Toteutuksen ja tuotosten aikataulu	11
4.2 Tuotokset	11
5 Organisointi	13
6 Resurssit	18
6.1 Resurssi- ja määrärahatarpeet ja resurssien hankinta	18
6.2 Kustannukset ja hyödyt	19
7 Viestintä	19
8 Riskit	20

1 Yhteenveto Maakuntatieto-ohjelmasta

Maakuntatieto-ohjelman tarkoituksena on rakentaa perusteet maakuntia koskevalle julkisen hallinnon tiedolla johtamiselle ja sitä tukevalle tiedonhallinnalle. Tavoitteena on tuottaa yhtenäinen tietopohja, joka on sujuvasti ja tarpeidenmukaisesti käytettävissä maakuntien palvelujen järjestämisessä sekä tukee vaikuttavaa ja kustannustehokasta ohjausta ja johtamista. Ohjelma varmistaa, että ohjelmassa koordinoitavat hankkeet saavuttavat sekä maakunta- ja sote -uudistukselle että digitalisaatiolle asetetut hallituksen tavoitteet yhteisen tiedonhallinnan näkökulmasta.

Ohjelmassa kuvataan ja toteutetaan maakuntien tietoa koskevat yhteiset tiedonhallinnan tavoitteet ja toimenpiteet. Ohjelmassa koordinoitavat hankkeet suunnittelevat ja toteuttavat tarvittavien tiedonhallinnan prosessien, palvelujen ja rakenteiden perustamisen ja käyttöönoton. Lisäksi ohjelmassa koordinoidaan maakuntien ohjauksen ja johtamisen tarpeita vastaavien tietojen määrittelyä ja määritysten ylläpitovastuut.

Maakuntatieto-ohjelman keskeiset tehtävät ovat:

- Ohjata ja yhteensovittaa ohjelmaan sisältyviä kehittämishankkeita sekä koordinoida eri viranomaisten tiedolla johtamisen ja tiedonhallinnan kehittämishankkeita osana maakunta- ja sote -uudistuksen toimeenpanoa.
- Kuvata maakuntia koskeva julkisen hallinnon tietoarkkitehtuuri sekä tukea ja yhteensovittaa eri viranomaisten tietoarkkitehtuurin kehittämistä.
- Valmistella ohjelman toimeenpanoon liittyvät päätösesitykset maakunta- ja sote -uudistuksen projektiohjausryhmälle, virkamiesjohtoryhmälle sekä asianomaisille ministeriöille ja viranomaisille sekä tarvittaessa valtioneuvostolle.
- Tuottaa tarvittavia selvityksiä yhteisen tavoitetilan muodostamiseksi sekä toteuttaa viestintää sidosryhmille.

Ohjelman tehtävänä on, maakuntien ohjausta tukevan tiedonhallintamallin lisäksi, koota ja yhtenäistää käynnissä olevat maakuntien ohjausta, seuranta ja tilastointia koskevat tietopohjan kehittämishankkeet yhdenmukaiseksi kokonaisuudeksi taloutta ja toimintaa kuvaavien tietojen sekä niiden hallinnan osalta.

Ohjelman tehtävissä hyödynnetään aikaisemmissa ja käynnissä olevissa vastaavissa kehittämishankkeissa, saatuja kokemuksia ja kehitettyjä toimintatapoja.

Maakuntatieto-ohjelma toteutetaan 11/2017 – 2/2021 välisenä aikana ja vaatii yhteensä noin 10 henkilötyövuoden työpanoksen sekä arviolta 2,8 miljoonan euron määrärahan hankkeessa koordinoitavien projektien erikseen saaman rahoituksen lisäksi. Näiden panosten lisäksi tavoitteiden saavuttaminen edellyttää toimenpiteitä ja resursseja

ohjelman tuotoksia käyttöönottavilta maakunnilta ja maakuntien palvelukeskuksilta sekä valtion tiedonhallintapalveluja järjestäviltä viranomaisilta.

Maakuntatieto-ohjelma on osa maakunta- ja sote -uudistuksen valtakunnallista toimeenpanoa.

2 Toteutussuunnitelma

Ohjelman toteutussuunnitelma kuvaa maakunta- ja sote -uudistuksen tiedonhallinnan kehittämisen keskeiset tavoitteet, tehtävät, tuotokset, rajaukset, organisoinnin, rahoituksen ja resursoinnin sekä mallit, joilla ohjelmaa ohjataan ja hallitaan.

Jokainen ohjelmaan liittyvä tehtävä, projekti ja koordinoinnissa mukana oleva hanke suunnitellaan erikseen. Tarvittaessa ohjelmaan liittyvien, jo käynnissä olevien tehtävien ja projektien, toimeksiantoja tarkistetaan ohjelman tavoitteiden mukaiseksi.

Tässä esitettyä toteutussuunnitelmaa tarkennetaan ohjelman käynnistämisen yhteydessä sekä vuosittain osana valtiovarainministeriön talouden ja toiminnan suunnittelua. Suunnitelmaa ylläpidetään ohjelman ohjauksen ja viestinnän edellyttämällä tasolla koko ohjelmakauden ajan.

3 Tavoitteet ja rajaukset

3.1 Kohde

Maakuntatieto-ohjelman työn kohteena on julkisen hallinnon tiedonhallinta osana maakunta- ja sote -uudistuksen valmistelua ja toimeenpanoa. Ohjelmassa kehitetään maakuntien ohjausjärjestelmän tiedonhallintaa sekä koordinoidaan maakuntien toiminnan ja talouden ohjauksessa tarvittavien tietojen määrittelyä, tietojen muodostumista sekä suunnitellaan toimintamalli yhteensopivien tietojen hallintaan.

Ohjelmassa suunnitellaan maakuntien ohjausprosessien tarvitsemien tietojen kustannustehokkaat tuotanto- ja jalostusprosessit sekä näiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet. Ohjelman tehtävänä on myös ohjata ja seurata yhteisesti määriteltyjen tietojen ja tiedonhallintamallin toteuttamisen etenemistä tietotuotannolle asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.

Ohjelma on osa maakunta- ja sote -uudistuksen toteutussuunnitelmaa (toteutuksen runkosuunnitelma 15.5.2017).

3.2 Tavoitteet

3.2.1 Ohjelmaa ohjaavat strategiset tavoitteet

Ohjelman tavoitteet liittyvät julkisen hallinnon tiedonhallinnan politiikkatavoitteisiin.

Ohjelman tavoitteena on toteuttaa voimassaolevan hallitusohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman sisältämien hallituksen kärkihankkeiden tavoitteita. Ohjelmaa ohjaavat strategiset tavoitteet tarkistetaan ohjelman käynnistymisen yhteydessä sekä osana vuosisuunnittelua ja kulloinkin voimassa olevaa hallitusohjelman toimeenpanoa.

Hallitusohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman maakunta- ja sote -uudistuksen strategiset tavoitteet ovat:

- Väestön hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen ja toiminnan kustannusten hillitseminen.
- Käyttäjälähtöiset, tuottavuutta ja tulokellisuutta tukevat yhden luukun digitaaliset julkiset palvelut.
- Digitaalisten keinojen käyttöönotto ja byrokratian vähentäminen. Asiakkaan omatoimisuuden tukeminen ja tietojen yhteiskäytön mahdollistaminen.
- Johtamisen ja toimeenpanon rohkea uudistaminen vahvistamalla tietoon perustuvaa päätöksentekoa sekä avoimuutta.
- Julkisten palvelujen käyttäjälähtöisiksi kehittäminen uudistamalla toimintatapoja ensisijaisesti digitaalisiksi. Julkisen sektorin sitouttaminen automatisoimaan ja digitalisoimaan toimintatapansa.

Hallitusohjelman ja sen Digitalisoidaan julkiset palvelut kärkihankkeen tavoitteet ovat:

- Digitalisoinnin periaatteet
 - Kehitämme palvelut asiakaslähtöisesti
 - Poistamme turhan asioinnin
 - Rakennamme helppokäyttöisiä ja turvallisia palveluita
 - Tuotamme asiakkaalle hyötyä nopeasti
 - Palvelemme myös häiriötilanteissa
 - Pyydämme uutta tietoa vain kerran
 - Hyödynnämme jo olemassa olevia julkisia ja yksityisiä sähköisiä palveluita
 - Avaamme tiedon ja rajapinnat yrityksille ja kansalaisille
 - Nimeämme palvelulle ja sen toteutukselle omistajan
- Prosessien digitalisointi
 - Asiakasnäkökulman edistäminen
 - Palvelujen sujuvoittaminen
 - Julkisen sektorin tuottavuuden nostaminen
- Yhteinen tiedonhallinta
 - Sujuvampi asiointi ihmisille ja yrityksille
 - Hyvä tietosuojaja tietoturva
 - Yhteiskäyttöinen tietoympäristö

- Järjestelmällisesti johdettu tiedon merkityssisällön määrittely
- Määrittelyn, tiedon ja sen käsittelyn avoimuus tiedon hallinnan prosessin eri vaiheissa
- Tiedon laadun ja käyttökelpoisuuden parantaminen
- Selkeät tietovastuut ja -roolit

Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleiset tietojen saatavuuteen, liikkuvuuteen, vastuullisuuteen sekä tiedollisiin oikeuksiin ja osaamiseen liittyviä tavoitteet:

- Tieto on maksutonta
- Tieto on ymmärrettävää
- Tiedon käyttö ja liikkuvuus on vapaata
- Palvelutilanteessa tarvittava tieto on kaikille osapuolille käyttökelpoista
- Tieto on organisaatiovapaata
- Tieto löytyy helposti
- Tiedon käsittely on reaaliaikaista
- Tietoon voi luottaa
- Tieto on hajautettua
- Henkilötieto on suojassa
- Itseä koskevaa tietoa voi siirtää, myydä ja välittää eteenpäin

Maakuntatieto-ohjelman lähtökohtana ovat "Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toimeenpanon runkosuunnitelmassa" (15.5.2017) esitetyt ohjelman toteutukseen liittyvät tavoitteet ja reunaehdot:

- Maakuntatieto-ohjelma muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden, joka näyttäytyy maakunnallisille valmistelijoille samantahtisena ja yhdenmukaisia ratkaisuja tuottavana kehityskokonaisuutena
- Maakuntatieto-ohjelman ohjausrakenne kiinnittyy osaksi maakunta- ja sote -uudistuksen ohjausta
- Maakuntatieto-ohjelman toimeenpano muodostaa oman yhtenäisen kehityskokonaisuuden, jonka vaatimat resurssit kootaan ohjelman ohjauksen alaisuuteen
- Maakuntatieto-ohjelmassa yhteisesti toteutettavien tuotosten käyttöönotto ja hyödyntäminen maakunnissa sisältyy ohjelman ohjauskokonaisuuteen.

Runkosuunnitelmassa kuvattuina Maakuntatieto-ohjelman ensivaiheen prioriteetteina ovat:

- Maakuntia koskevan julkisen talouden ohjausmallin ja -prosessien tavoitetilan kuvaus ohjauksessa käytettävien tietojen hallinnan osalta.

- Maakuntia koskevan vaikuttavuus- ja kustannustiedon tuotannon työnjakoa koskevat linjaukset ja tietoarkkitehtuuri.
- Maakuntien yhteiset taloustietojen määrittelytyössä luodaan edellytykset ja puitteet maakuntien talouden ulkoisen ja sisäisen raportoinnin automaatiolle ja taloutta kuvaavien tietojen yhtenäisyydelle, erityisesti yhtenäistäen laskentamallit ja tilikartat.
- Maakuntien yhteisten vaikuttavuus- ja ohjaustietojen suunnittelun koordinointi valtion-rahoituksen suunnittelua ja maakunnan järjestämistehtävää varten.
- Maakuntaa koskevan vaikuttavuus- ja kustannustiedon tuotannon työnjakoa koskevien linjausten valmistelumahdollisimman automatisoitujen raportointiratkaisujen ja niiden edellyttämien tietoaltaiden kokonaisuus.

3.2.2 Ohjelman vaikuttavuustavoitteet ja tehtävät

Maakuntatieto-ohjelman tarkoituksena on luoda perusteet maakuntia koskevalle julkisen hallinnon tiedolla johtamiselle ja sitä tukevalle tiedonhallinnalle.

Ohjelman tavoitteena on rakentaa yhtenäinen tietopohja, joka on sujuvasti ja tarpeidenmukaisesti kaikkien osapuolten käytössä maakuntien palvelujen järjestämisessä sekä tukee vaikuttavaa ja kustannustehokasta ohjausta ja johtamista. Tarvittavan tiedon tulee olla saatavissa asiakaslähtöisesti palvelutilanteessa riippumatta siitä, minkä viranomaisen hallussa tiedot ovat.

Ohjelman tavoitteena on varmistaa, että maakuntien tehtäviin liittyvä tiedonhallinta ja tietojen hyödyntäminen olisi nykyistä kustannustehokkaampaa ja tehokkaammin organisoitua koko julkisessa hallinnossa.

Tämän lisäksi tavoitteena on varmistaa, että ohjelmaan sisällytettävät ja siihen liittyvät koordinoitavat hankkeet saavuttavat sekä maakunta- ja sote -uudistukselle että digitalisaatiolle asetetut hallituksen tavoitteet yhteisen tiedonhallinnan näkökulmasta.

Maakuntatieto-ohjelman keskeiset tehtävät ovat:

1. Ohjata ja yhteensovittaa ohjelmaan sisältyviä kehittämishankkeita sekä koordinoida eri viranomaisten tiedolla johtamisen sekä tiedonhallinnan kehittämishankkeita osana maakunta- ja sote -uudistuksen toimeenpanoa.
2. Kuvata maakuntia koskeva julkisen hallinnon tietoarkkitehtuuri sekä tukea ja yhteensovittaa eri viranomaisten tietoarkkitehtuurin kehittämistä.
3. Valmistella ohjelman toimeenpanoon liittyvät päätösesitykset maakunta- ja sote -uudistuksen projektiohjausryhmälle, virkamiesjohtoryhmälle sekä asianomaisille ministeriöille ja viranomaisille sekä tarvittaessa valtioneuvostolle.

4. Tuottaa tarvittavia selvityksiä yhteisen tavoitetilan muodostamiseksi sekä toteuttaa viestintää sidosryhmille.

Maakuntatieto-ohjelman johtoryhmän keskeisinä tehtävinä ovat:

- Seurata ja ohjata ohjelman toteutusta
- Vastata ohjelmalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.
- Hyväksyä ohjelman tuottamat tuotokset
- Vastata ohjelman tuottamien linjausten ja päätöksentekoesitysten viemisestä eteenpäin vastuutahoille
- Varmistaa ohjelman toimeenpanon resurssit.

Maakuntatieto-ohjelmalle asetettuja tavoitteiden toteuttamiseksi ohjelma koostuu yleisistä ohjelmahallintoon liittyvistä sekä keskeisistä toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä, joiden alle varsinainen ohjelmassa tehtävä työ ja tuotokset organisoidaan.

Maakuntatieto-ohjelman operatiivisesta johtamisesta ja toimeenpanosta vastaa hanketoimisto. Ohjelman hanketoimisto toimii verkostona ja vastaa ohjelmaan sisältyvien hankkeiden toteutuksen yhteensovittamisesta ja koordinaatiosta sekä yhtenäispolitiikkaa toteuttavasta ja noudattavasta arkkitehtuurinmukaisuudesta. Hanketoimisto koostuu toimeenpanolle olennaisista yhteensovitettavista tiedonhallintaan ja tietojohdantamiseen liittyvistä hankkeista sekä muista seurattavista hankkeista.

Ohjelman hanketoimisto vastaa päivittäisestä ohjelman tehtävistä. Hanketoimisto osallistuu ohjelman projektipäällikön ohjauksessa ohjelman toimeenpanoon sekä suorittaa verkostolle annettavat tehtävät. Hanketoimistoon kuuluvat ohjelmaan kuuluvien yhteen sovitettavien hankkeiden ja toimenpiteiden vastuuhenkilöt.

Hanketoimiston tehtävänä on:

- Valmistella johtoryhmän kokouksiin käsiteltäväksi vietävät asiat
- Ohjelman hankkeiden valmistelu ja sisällön ohjaus
- Ohjelmaan sisältyvien hankkeiden toteutuksen ja tuotosten yhteensovittaminen
- Valmistella yhdessä hankkeiden kanssa linjattavaksi vietäviä asioita
- Ylläpitää tilannekuvaa hankkeiden etenemisestä hankesalkussa
- Ratkoa eri hankkeiden toteutuksen ongelmia
- Auttaa ja koordinoi hankepäälliköiden työtä

Hanketoimiston työ on verkostomaista yhteistyötä, johon osallistuvat valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö sekä liikenne- ja viestintäministeriö, THL, Kela, Tilastokeskus, maakuntien valmisteluorganisaatiot

yhteistyöalueittain, maakuntien yhteiset palvelukeskukset sekä myöhemmin maakunnat. Ohjelman projektipäällikkö vastaa verkoston ylläpidosta hanketoimistonjohtoryhmän tukemana. Hanketoimistoon luodaan erillisiä asiantuntijaryhmiä eri hankekokonaisuuksien ohjaukseen.

Ohjelman tuottamat tuotokset on kuvattu tarkemmin kappaleessa 4.

3.3 Rajaukset, reunaehdot ja liittymät

3.3.1 Ohjelman rajaukset

Seuraavat toimenpiteet eivät kuulu Maakuntatieto-ohjelmaan vaan niistä vastaavat muut sidosorganisaatiot ja hankkeet:

- Maakuntien talouden ja tehtäväalojen ohjaukseen muodostettavia ohjausmallien määrittely tai niiden käyttöönotto.
- Tiedonhallintamallin ja -palveluiden käyttöönottoon liittyvät viranomaiskohtaiset toimenpiteet ja niihin liittyvä tulos- ja informaatio-ohjaus.
- Yhteisten määritysten mukaisesti tapahtuva tietojen tuottaminen ja määritysten käyttöönotto eri viranomaistasoilla.
- Eri viranomaisten tietojärjestelmien kehittäminen.

Tarvittava toiminnan kehittäminen ja tietojärjestelmien kehittäminen tulee tapahtua vastuutahojen toimesta ja niitä rahoitetaan tarvittaessa Maakuntatieto-ohjelmasta erillisten päätösten mukaisesti.

Ohjelman reunaehdoiksi ja rajauksiksi ei käsitetä ohjelman suunnitteluun ja sisältöön vaikuttavaa lainsäädäntöä, muilta osin kuin lainsäädännön tiedossa olevien muutosten ja muutokseen tähtäävien kehittämishankkeiden osalta.

Maakuntatieto-ohjelmaan kuuluvana yhteensovitetaan:

- Käynnissä olevien tietopohjan, mittareiden ja indikaattoreiden kehittämisryhmien työtä.
- Eri valmisteluryhmissä tuotettuja eri toimintoja kuvaavia toiminta-, tieto- ja ICT-arkkitehtuurityötä.
- Kuntatieto -ohjelmasta saatuja kokemuksia ja kehitettyjä uusia toimintatapoja.
- Sitran työn pohjalta toteutettavan sote-tietopakettihankkeen tuloksia.
- Digitalisoinnin periaatteita.

3.3.2 Ohjelmaan sisältyvät koordinoitavat hankkeet ja ohjelman sidokset

Maakuntatieto-ohjelman yhteensovittamistyöhön sisältyvät eri viranomaisten vastuulla olevat hankekokonaisuudet ovat:

- Tietoarkkitehtuurin kuvaushankkeet
- Tietosisällön kehittämishankkeet
- Tilastoinnin kehittämishankkeet
- Tiedonhallinnan kehittämishankkeet
- Maakuntien rekisterihankkeet
- Kansalliset rekisterihankkeet
- Raportoinnin kehittämishankkeet
- Luokitusten kehittämishankkeet
- Ohjaus/Johtamismittarihankkeet
- Tietojen ylläpitoyhteistyön kehittämishankkeet

Osana toteutuksen organisointia, ohjelman tehtävänä on **listata käynnissä olevat ja asetettavat hankkeet (Liite 2)**, jotka sisällytetään ohjelman ohjausrakenteeseen.

Sidokset ovat ne hankkeet ja organisaatiot, joiden tuotoksia tarvitaan ohjelmassa tai jotka hyödyntävät ohjelmassa tehtyjä tuotoksia tai hankkeet, joiden vastuulla on yhteisten tiedonhallintaan liittyvien sisältöjen ja toimintojen käyttöönotto:

- Maakuntien yhteisen toiminta-arkkitehtuurin määrittely
- Ministeriöiden ja valtion virastojen toiminta-arkkitehtuurin määrittely
- Maakuntien yhteisen tietojärjestelmäarkkitehtuurin määrittely
- Ministeriöiden ja valtion virastojen toiminta-arkkitehtuurin määrittely
- Maakuntien ja valtionhallinnon yhteiset palvelukeskushankkeet

Osana ohjelman viestintään liittyvänä tehtävänä on koota **sidosryhmäkartta** ja kuvata karttaan kuhunkin sidokseen liittyvät toimenpiteet ja tavoitteet.

3.3.3 Ohjelmassa seurattavat sääntelymuutokset

Maakuntatieto-ohjelman toteutuksessa huomioidaan maakunta- ja sote -uudistukseen liittyvät hallituksen esitykset ja eduskunnan hyväksymät lakikokonaisuudet tarkoituksena sääntelyn ennakoiminen etukäteen. Periaatteen tarkoituksena on varmistaa suunniteltavien ratkaisujen kestävyys myös uudessa ja mahdollisesti muuttuneessa sääntely-ympäristössä.

Muu ohjelmassa huomioitava voimassa oleva lainsäädäntö ja säädösten kehittäminen:

- EU yleinen tietosuoja-asetus (EU 2016/679)
- Saavutettavuusdirektiivi (EU 2016/2012)
- Verkko- ja tietoturvadirektiivi (EU 2016/1148)

- Julkisen hallinnon tiedonhallinnan lainsäädäntö ja sen uudistaminen (sis. mm. Tietohallintolain, Julkisuuslain ja Arkistolain sekä niiden mahdolliset uudistamistarpeet)
- Julkisen hallinnon taloushallinnon ja raportoinnin sääntelyn kehittäminen

Ohjelmassa seurataan myös muuta säädösten kehittämistä ja otetaan voimassa oleva ja uusi säädöspohja huomioon ohjelmaan liittyvissä tuotoksissa.

4 Toteutus

4.1 Toteutuksen ja tuotosten aikataulu

Maakuntatieto-ohjelma toteutetaan aikavälillä 1.11.2017- 28.2.2021

Ohjelman toteutukseen sisältyvien tehtävien aikataulussa huomioitavia aikatauluja:

- Asettaminen, toteutussuunnitelman tarkentaminen, ohjelmahallinnan tuotokset ja ohjelman työn organisointi 10/2017-2/2018
- Tavoitteiden ja mittareiden tarkentaminen 1/2018-4/2018
- Ohjelman tuotosten ja koordinaatiotehtävien toteutus, alkuvaihe 1/2018-6/2019
- Ohjelman tavoitteiden päivittäminen 5-12/2019
- Ohjelman uudelleenasettaminen 1/2020
- Ohjelman tuotosten ja koordinaatiotehtävien toteutus, loppuvaihe 8/2019-12/2020
- Tulevien toimenpiteiden määrittely ja ohjelman päättäminen 11/2020-2/2021
- Ohjelmahallintoa ja ohjelmaan liittyvää viestintää toteutetaan koko toteutus-ajan välillä 11/2017-2/2021

Ohjelma tehtävät ja tuotokset suunnitellaan vähintään vuositasolla valtiovarainministeriön talouden ja toiminnan suunnittelun aikataulun mukaisesti.

Ohjelman aikana käynnistetään suunnitelman mukainen **tiedonhallinnan ylläpidon ja jatkuvan kehittämisen toimintamalli**, jonka käyttöönotto ei kuulu ohjelmaan.

4.2 Tuotokset

Maakuntatieto-ohjelmaan liittyvät tuotokset jakautuvat ohjelman omiin tuotoksiin, ohjelmahallinnan tuotoksiin ja yhteensovitettavien hankkeiden tuotoksiin.

Osana Maakuntatieto-ohjelman omia tuotoksia toteutetaan "Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toimeenpanon runkosuunnitelmassa" (15.5.2017) alustavasti määritellyt tuotokset.

Maakuntatieto-ohjelman keskeiset tuotokset ajalla 11/2017-12/2019 ovat:

- **Maakuntatieto-ohjelman tavoitteiden ja toteutuksen tarkentaminen, toteutussuunnitelman päivitys 5/2018**
- **Ohjelman tavoitemittareiden ja ohjaukriteereiden määrittely, arkkitehtuuriperiaatteet 8/2018**
- **Maakuntien tiedonhallintaan liittyvien maakuntien, ministeriöiden ja virastojen hankkeiden valmistelun ja toimeenpanon yhteensovitusmalli 5/2018**
- **Julkisen hallinnon tiedonhallinnan nyky- ja tavoitetilakuvaus arkkitehtuuri-mallin mukaisesti koskien 5/2019**
 - **Maakuntatietojen hyödyntämistä kunnissa, maakunnissa ja valtionhallinnossa**
 - **Maakuntia sekä maakuntien arviointia, johtamista ja ohjausta**
 - **Asiakkuustietojen hallintaa maakuntiin liittyen**
- **Maakuntien tiedonohjaus 6/2018-12/2019:**
 - **Maakuntien tiedonohjaus- ja tiedonhallintasuunnitelma**
 - **Ohjeistus tietoaineistojen siirrosta**
- **Selvitys tilasto- ja rekisteritoimen palveluiden järjestämisestä kosken maakuntien toimintaa ja ohjausta 4/2019**
- **Maakuntien ja valtionhallinnon pilotointiprojektit koskien tavoitetilan mukaisen tietoarkkitehtuurin mukaista toimintaa 8/2018-12/2019**
- **Tiedonhallintaan liittyvien hankkeiden yhteensovituksen toteuttaminen ohjelman hanketoimistossa ja johtoryhmässä 11/2017-12/2019**
- **Toimenpide- ja päätösehdotukset yhteensovituksen ja tietoarkkitehtuurin kuvauksen pohjalta eri hankkeiden työnjaosta ja organisoinnista tavoitetilan 2020 savuttamiseksi 11/2018**
- **Toimenpide- ja päätösehdotukset yhteensovituksen ja tietoarkkitehtuurin kuvauksen pohjalta uusien toimenpiteiden käynnistämiseksi ja organisoimiseksi tavoitetilan 2029 savuttamiseksi 5/2019**
- **Maakunta- ja sote -uudistukseen liittyvien projektien tiedonhallintaan liittyvät rahoituskohteiden arviot uudistuksen toimeenpanon projektiryhmälle (saatujen ehdotusten mukaisesti)**
- **Ehdotukset säädösten muutostarpeista ja käynnistyspäättösluonnokset tarvittavista säädöshankkeista (jos nousee esiin)**
- **Säännönmukaiset tilaisuudet sidos- ja kohderyhmille 11/2017-12/2018**
- **Ohjelman päivitetty toteutussuunnitelma kaudelle 1/2020-2/2021**

Maakuntatieto-ohjelman keskeiset alustavat tuotokset ajalla 1/2020-2/2021 ovat:

- **Tarkennettava tuotokset kaudelle 1/2020-2/2021**
- **Ohjelman kokemusten pohjalta kehitetty pysyvä tiedonhallinnan koordinoinnin, kehittämisen ja ohjauksen toimintamalli**
- **Ehdotukset säädösten muutostarpeista ja käynnistyspäätösluonnokset tarvittavista säädöshankkeista (jos nousee esiin)**
- **Säännönmukaiset tilaisuudet sidos- ja kohderyhmille 1/2020-2/2021**

Ohjelman tuotoksia täydennetään ja tarkennetaan toteutuksen aikana osana vuosisuunnittelua ja talousarviovalmistelua sekä tarkempia osatehtävien suunnitelmia. Lista ohjelman keskeisistä tuotoksista on tämän suunnitelman liitteenä (**Liite 1**), jota päivitetään juoksevasti ohjelman toteutuksen aikana. Ohjelman tuotosten valmistelusta vastaa valtiovarainministeriö.

Ohjelman toteutusta ja hallintaa varten laadittava tuotokset ovat:

- **Hankkeen toteutussuunnitelma**
- **Viestintäsuunnitelma**
- **Sidosryhmäkartta**
- **Riskienhallintasuunnitelma (osana hankesalkkua)**
- **Toteutuksen kustannusten ja hyötyjen arvio (osana hankesalkkua)**
- **Resurssien hankintasuunnitelma**

Ohjelman hallinnan tuotoksia päivitetään koko hankkeen ajan osana ohjelmahallintaa ja valtiovarainministeriön talouden ja toiminnan suunnittelua. Suunnittelua koordinoidaan eri hallinnonalojen oman vuosisuunnittelun kanssa.

Ohjelmassa yhteensovittettävien hankkeiden tuotokset kuvataan erikseen kussakin osahankkeessa. Yhteensovittettävien hankkeiden tuotosten täydentäminen ja tarkentaminen on osa ohjelmaan sisältyvää koordinointia ja sen pohjalta annettuja toimenpide-ehdotuksia. Yhteensovittettävien hankkeiden tuotosten valmistelusta vastaa kunkin osahankkeen omistaja.

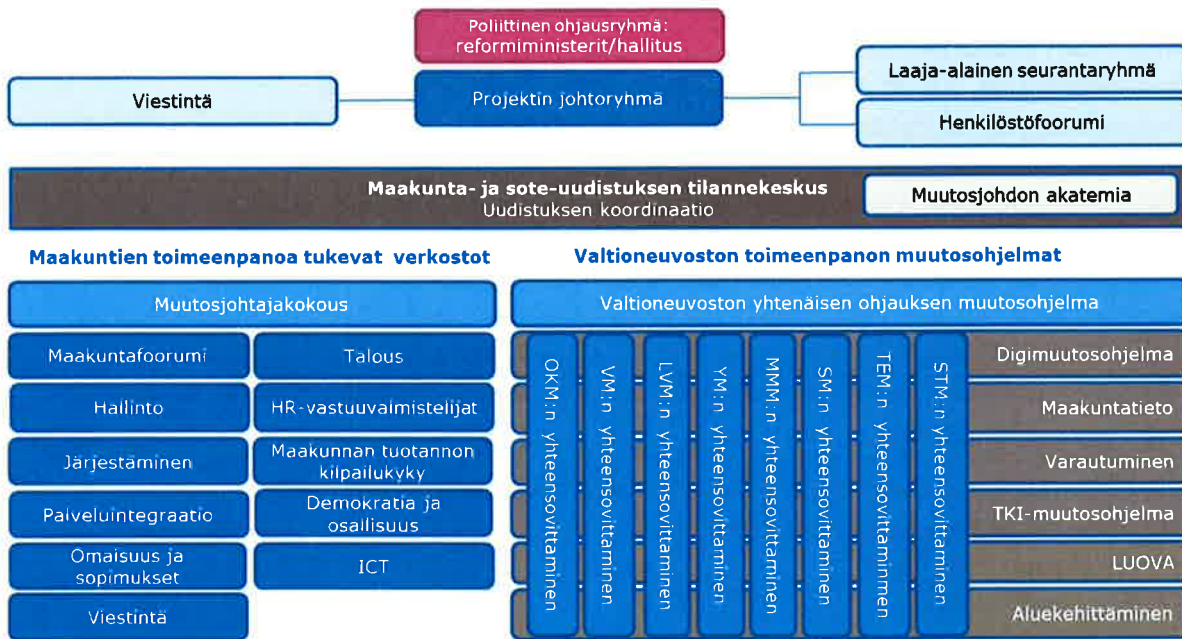
5 Organisointi

5.1 Maakuntatieto-ohjelman organisaatorakenne

Maakuntatieto-ohjelman on osa maakunta- ja soteuudistuksen valtakunnallista toimeenpanoa ja toimeenpanon tilannekeskuksen toimintaa ja yksi toimeenpanon muutosohjelmista. Toimeenpanoon sisältyvien muutosohjelmien yhteensovittamisesta

vastaa **Maakunta ja sote –uudistuksen tilannekeskus**. Maakuntatieto-ohjelma keskittyy maakuntien ohjauksen ja johtamisen edellyttämään tietoarkkitehtuuriin.

Kuva 1: Maakuntatieto-ohjelma osana Maakunta ja Sote-uudistuksen projektikonaisuutta

Maakuntatieto -ohjelman yleisestä valmistelusta vastaa valtiovarainministeriö. Ohjelman toteutukseen osallistuvat kaikki maakuntien ohjauksesta vastaavat ministeriöt, kansallisen tiedonhallinnan tehtäviä toteuttavat valtion virastot ja laitokset sekä maakuntien valmistelusta vastaavat tahot ja myöhemmin maakunnat. Ohjelman toteutus edellyttää asiantuntemusta myös nykyisten kuntien, yliopistojen ja tutkimuslaitosten sekä tiedon analysointia ja sitä tukevia tietojärjestelmiä tarjoavilta yrityksiltä.

Ohjelman organisointia tarkistetaan ohjelmalle asetetun strategisen johtoryhmän toimikauden loputtua vuoden 2020 alussa.

Maakuntatieto-ohjelman johtoryhmä: Seuraa ja ohjaa ohjelman toteutusta. Vastaa ohjelmalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Hyväksyy ohjelman hankkeet ja niiden tuottamat tuotokset. Vastaa ohjelman tuottamista linjauksista ja päätöksentekoesitysten viemisestä eteenpäin vastuutahoille. Varmistaa ohjelman toimeenpanon resurssit.

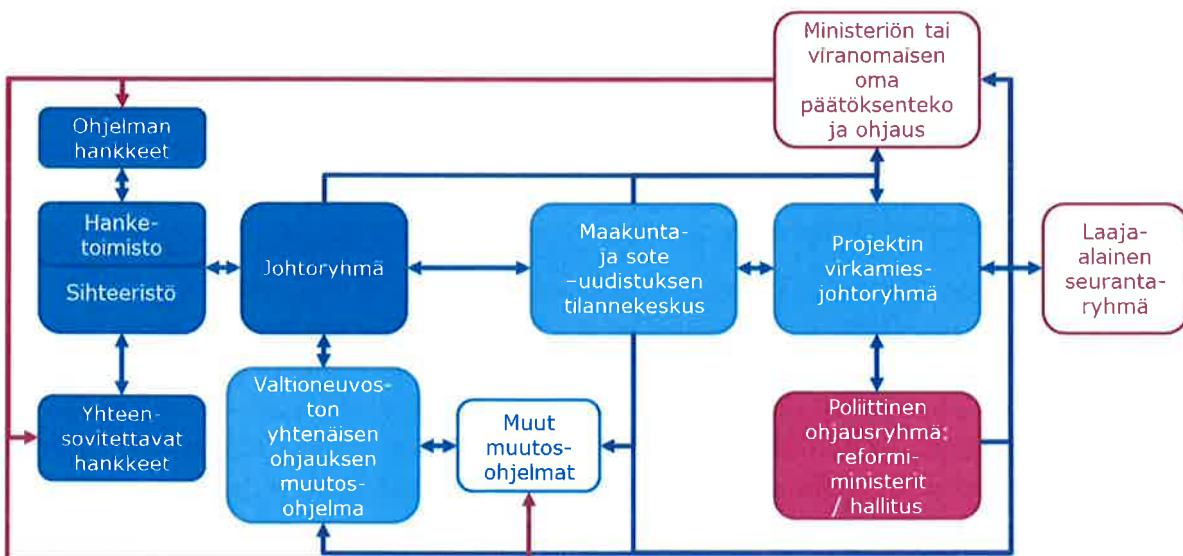
Maakunta ja sote -uudistuksen projektin virkamiesjohtoryhmä: Toimii kaikkien muutosohjelmien ylimpänä johtoryhmänä. Ohjelman toteuttamisen edellyttämät ministeriöiden toimialojen yhdenmukaisuutta vaatimat kehitys- ja muutostarpeet esitellään tarvittaessa uudistuksen virkamiesjohtoryhmässä.

Reformiministeriryhmä: Ryhmässä käsitellään ohjelmasta tuotetut laajat poikkihallinnolliset linjaukset, joita ei voida käsitellä ohjelman ohjaukseen osallistuvissa virkamiesjohtoryhmissä.

Projektipäällikkö: Ohjelman projektipäällikkö vastaa ohjelman tavoitteen mukaisesta toteutuksen ohjauksesta. Projektipäällikkö esittelee päätös- ja linjauseesitykset ohjelman strategiselle johtoryhmälle ja vastaa hanketoimiston työn organisoinnista sekä toimii ohjelman hallintaa varten muodostettavan hanketoimiston johtoryhmän puheenjohtajana. Projektipäällikkö vastaa ohjelman riskienhallinnan, viestinnän sekä resurssisuunnittelun valmistelusta.

Erityisasiantuntija: Toimii projektipäällikön tehtävien tukena ja projektipäällikön sijaisena ja hanketoimiston verkoston koordinaatioryhmän jäsenenä.

Hanketoimisto (verkosto): Hanketoimisto osallistuu ohjelman projektipäällikön ohjauksessa ohjelman toimeenpanon toteutuksen ohjaukseen ja hallintaan sekä suorittaa ryhmälle annettavat tehtävät. Hanketoimistoon kuuluvat asiantuntijoina keskeiset koordinaatioyhteistyöhön kuuluvien hankkeiden ja ohjelman tuotoksia tuottavien hankkeiden vastuuhenkilöt. Hanketoimistoon osallistuvat henkilöt vahvista hanketoimiston johtoryhmä.

Kuva 2: Maakuntatieto-ohjelman organisointi

Seurantaryhmä (asetetaan tarvittaessa): Maakuntatieto-ohjelman sidosryhmätyön ohjaukseen seurantaryhmässä osallistuvat valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö sekä liikenne- ja viestintäministeriö, THL, Kela, Tilastokeskus, maakuntien valmisteluorganisaatiot yhteistyöalueittain, maakuntien yhteiset palvelukeskukset sekä myöhemmin maakunnat.

Ohjelmaan sisältyvien tehtävien ja tuotosten toteuttaminen organisoidaan tarkoituksenmukaisiin projekteihin tai projekteja kevyemmin ohjattuihin tehtäväkokonaisuuksiin.

Kullekin tehtäväkokonaisuudelle laaditaan oma projektisuunnitelma, jossa kuvataan tarkemmin tavoitteena olevien tuotosten toteuttamisen edellyttämät tehtävät sekä tehtävien toteutuksen edellyttämä organisointi.

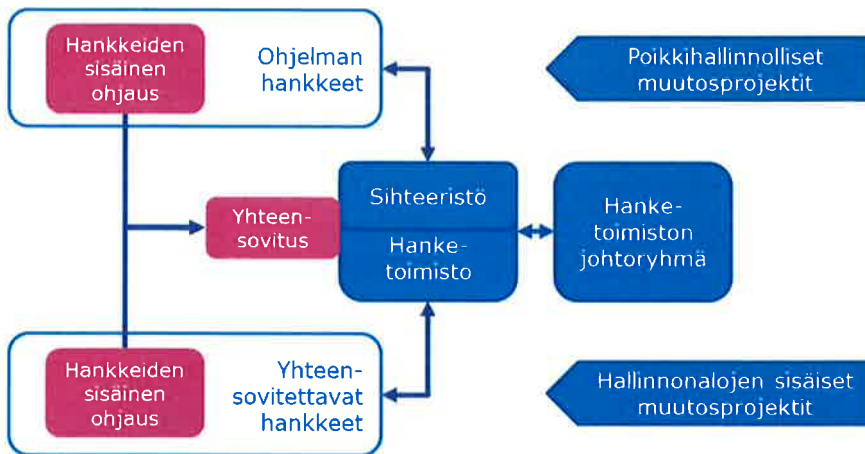
Ohjelman toteutuskohteita ja toteutuksen edellyttämää rakennetta tarkennetaan ohjelman käynnistämisen yhteydessä.

5.2 Hanketoimiston organisaatorakenne

Maakuntatieto-ohjelman toteutuksesta vastaa verkostomaisesti toimiva hanketoimisto, johon osallistuvat maakuntia ohjaavat ministeriöt, THL, Kela, Tilastokeskus, maakuntien valmisteluorganisaatiot, maakuntien yhteiset palvelukeskukset sekä myöhemmin maakunnat sekä näiden organisaatioiden, ohjelmassa seurattavien hankkeiden, vastuutahot.

Hanketoimiston tehtävänä on yhteensovittaa ja edistää seurattavien toimeenpanohankkeiden toteutusta, valmistella linjattavaksi vietäviä asioita ja ratkoa hankkeiden toteutuksen ongelmia.

Ohjelmassa seurattavien hankkeiden yhteensovittamista varten hanketoimistoon perustetaan aihekohtaisia asiantuntijaryhmiä, joiden tehtävänä on käsitellä seurattavien hankkeiden tietoarkkitehtuurituotokset omalta aihealueeltaan, ja sovittaa eri toimeenpanohankkeissa tehtävät tietoarkkitehtuurit yhteen keskenään sekä maakuntien ja julkisen hallinnon yhteiseen arkkitehtuuriin. Lisäksi tiedonohjauksen ja tietoarkkitehtuurin asiantuntija-ryhmät toimivat ohjelman omien hankkeiden sisällöllisenä ohjausryhmänä.

Kuva 3: Hanketoimiston organisointi ja hankkeiden yhteensovitus.

Tietoarkkitehtuuriryhmä: Ohjaa maakuntatiedon arkkitehtuurihanketta johon sisältyvät yhteisten tietojen, ohjauksen sekä asiakkuuden hallinnan tietoarkkitehtuurit, sekä seuraa maakuntien ja hallinnonalojen omia tietoarkkitehtuurihankkeita. Ryhmän työssä tarvitaan eri organisaatioiden tietoarkkitehtuuri osaamista.

Tiedonohjauksen ryhmä: Ohjaa maakuntien TOS-projektia sekä tietoaineistojen siirto-ohjeistusta laativaa projektia. Yhteistyö maakuntien tiedonohjaushankkeiden ja Vimana:n asianhallinnan järjestelmähankkeen kanssa. Ryhmä työssä tarvitaan maakuntien asianhallinnan ja asiakirjahallinnan, sekä organisaation tiedonhallinnan suunnittelun osaamista.

Tilasto- ja rekisteriryhmä: Selvittää yleisen tilastotoimen tietotuotantoa ja rahoitusmallia maakuntatietojen osalta, sekä seuraa maakuntien ja hallinnonalojen tilastoinnin ja rekistereiden kehittämishankkeita. Ryhmässä tarvitaan tilastoalan ja rekisterihallinnon osaamista.

Tietomäärittäjäryhmä / Ohjaustietoryhmä: Toimii hallinnonala- ja organisaatiokohtaisten ohjausmittarihankkeiden yhteistyöryhmänä. Ryhmässä tarvitaan eri hallinnonalojen ja organisaatioiden ohjausmittareiden kehittämisosaamista.

Maakuntapilottien ryhmä: Valmisteleo maakuntatiedon arkkitehtuurin toimivuutta ja soveltamista kokeilevat pilottihankkeet ja toimii myöhemmin pilottien kansallisena. Ryhmässä tarvitaan maakunta- ja pilotointiosaamista.

Työn tueksi hanketoimistoon organisoidut ryhmät

Viestintäryhmä: Valmistele ja toteuttaa ohjelmaan liittyvät viestintätehtävät ja toimenpiteet.

Sihteeristö: koordinoi asiantuntijaryhmän työtä. Ryhmään kuuluvat asiantuntijaryhmien vastuuhenkilöt.

6 Resurssit

6.1 Resurssi- ja määrärahatarpeet ja resurssien hankinta

Ohjelman resurssien ja määrärahojen hankinnasta vastaa valtiovarainministeriö ja hankintatapa kuvataan tarkemmin ohjelman **resurssienhankintasuunnitelmassa**.

Maakuntatieto-ohjelman toteutuksen arvioidaan vaativan valtiovarainministeriöltä yhteensä 8,25 henkilötyövuoden panoksen, joka kohdistuu virkатыönä tehtäviin suunnittelu-, määrittely- ja toteutustehtäviin. Arvioitu HTV kattaa ohjelman projektipäällikön ja hankkeen erityisasiantuntijaresurssin työpanoksen.

Virkатыön lisäksi ohjelman toteutuksen arvioidaan edellyttävän ulkopuolisten asiantuntijaresurssien hankintaa n. 7-10 henkilötyövuoden edestä.

Ohjelman toteutusvaiheiden osalta HTV-resurssitarve painottuu valtionhallinnon, maakuntien sekä kuntien asiantuntijatyön hyödyntämiseen sekä vaiheessa tehtävien määritysten ja suunnitelmien valmistelussa hyödynnettäviin konsultointipalveluihin.

Taulukko 1: Ohjelman resurssit, (henkilötyövuosia, tuhatta euroa) (vuositason kustannukset tarkennetaan tarkentuneen suunnitelman mukaiseksi)

	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
VM HTV	0,25	2	2	2	2	8,25 HTV
Palvelun ostot		500 t.€	500 t.€	500 t.€	500 t.€	2 000 t.€*

*Vastaa n. 7-10 henkilötyövuotta

Maakuntatieto-ohjelman toteutus vaatii n. 2,84 milj. euroa, josta 0,84 milj. euroa katetaan valtiovarainministeriön toimintamenoista (momentti 28.01.01) ja 2 milj. euroa muutoksen rahoituksesta (momentti 28.70.05). Henkilöstökulut kattavat ohjelman projektipäällikön sekä erityisasiantuntijan palkkakulut. Palveluiden osto kattaa ohjelman eri vaiheiden toteutuksessa tarvittavien asiantuntijapalvelujen hankinnat.

Taulukko 2: Ohjelman budjetti, (tuhatta euroa)

	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
Henkilöstökulut	24 t.€	200 t.€	200 t.€	200 t.€	200 t.€	824 t. €
Palveluiden ostot		500 t.€	500 t.€	500 t.€	500 t.€	2 000 t.€
Yhteensä						2 824 t. €

Ohjelma ei sisällä rahoitusta siinä ohjattaville ja seurattaville hankkeille.

Tässä resurssiarviossa ei ole mukana ohjelman tuotoksia käyttöönottavien tahojen kustannukset, joita on mm. ohjelman tavoitteen mukainen automatisoitu tiedonhallinta edellyttää tietojärjestelmien osalta.

Ohjelman ohjausmallin mukaiseen työryhmien työhön tai ohjelman muihin tilaisuuksiin osallistuvien viranomaisten työtä ei korvata ohjelman määrärahasta.

Resurssi- ja määräraha-arviota tarkennetaan vuosittain osana valtiovarainministeriön talouden ja toiminnan suunnittelua ja sitä mukaa, kun tehtäviä ja tuotoksia määritellään toteutuskohtaisesti.

6.2 Kustannukset ja hyödyt

Ohjelmassa laaditaan **kustannus/hyötyanalyysi** ohjelmassa tuotetun **tavoitetilakuvauksen** pohjalta. Arviossa taloudelliset vaikutukset kohdistuvat maakuntien tiedonhallintaan, tiedonhallintapalveluihin ja tietovirtoihin. Valtionhallinnossa taloudelliset vaikutukset kohdistuvat tietoa hyödyntäviin ohjaus- ja seurantaprosesseihin. Toiminnalliset vaikutukset koskevat tietojen saatavuutta, hyödyntämisviiveitä ja tietojen laatua niin maakunnissa kuin valtionhallinnossakin.

Ohjelman toteuttamisella yksin ei aikaansaada suoria hyötyjä, vaan hyödyt seuraavat ohjelmassa koordinoitun tehokkaamman ja tuottavamman toimintamallin käyttöönotossa eri viranomaisten toiminnassa. Varsinaiset käyttöönottoimet eivät sisälly ohjelmaan.

7 Viestintä

Ohjelman viestintätehtävät koostuvat viestinnän suunnittelusta ja toteutuksesta. Maakuntatieto-ohjelman **viestintäsuunnitelma** aikatauluineen on osa maakunta- ja sote-uudistuksen viestintää.

Ohjelman viestintäsuunnitelmassa tunnistetaan viestinnän tavoitteet, kohderyhmät, tärkeimmät viestintätoimenpiteet sekä vastuut viestintätehtävien toteuttamisessa. Viestinnän kohteena olevat sidokset toimenpiteineen kuvataan **sidosryhmäkartassa**.

8 Riskit

Ohjelmalle tehdään **riskienhallintasuunnitelma**, joka muodostetaan ja seurataan hankesalkussa. Riskejä seurataan ohjelman johtoryhmässä ja ohjelman riskienhallinnan toimenpiteiden esittelystä sekä hallinnan tulosten esittelystä vastaa ohjelman projektipäällikkö. Riskien todennäköisyyttä ja vaikutusta arvioidaan asteikolla 1-5.

Maakuntatieto-ohjelman riskienhallinnassa seurataan erikseen:

- A. Ohjelman ulkopuolisia riskejä
- B. Ohjelman toteutuksen riskejä

Ohjelman ulkopuolisten riskienhallinnassa seurataan ja arvioidaan ohjelman toteutukseen liittyviä ohjelman toimintaympäristöstä ja sidoksista tunnistettuja riskejä sekä yhteisesti ohjelmassa sovittuja toimenpiteitä, joilla ohjelman ulkoisiin riskeihin pyritään vaikuttamaan. Ohjelman toteutukseen liittyvien riskienhallinnassa seurataan ja arvioidaan ohjelman toteutukseen liittyviä tunnistettuja riskejä ja valmistellaan ehdotuksia ohjelman ohjaukselle riskien negatiivisten vaikutusten alentamiseksi ohjelmassa tehtävistä toimenpiteistä.

- A. Ohjelman ulkoiset riskit
 1. Ohjelmalle muista hankkeista tulevien vaatimusten yleisyys
 2. Muutokset maakunta- ja sote -uudistuksessa
 3. Ohjelman sidoshankkeissa kehittävän tietopohjan epäyhtenäisyys
 4. Ohjelman tuotosten käyttöönoton epäonnistuminen
- B. Ohjelman toteutuksen riskit
 1. Ohjelman suunnitteluprosessin epälineaarisuus
 2. Ohjelman toteutuksen vaatimien resurssien hankinnan epäonnistuminen
 3. Ohjelman linjausten viivästyminen suhteessa maakuntauudistuksen aikatauluun
 4. Ohjelman tavoitteet jäävät epäselväksi ohjelman sidosryhmille

A.1. Ohjelmalle muista hankkeista tulevien vaatimusten yleisyys

Kuvaus: Maakuntatieto-ohjelma saa vaatimukset tiedonhallinnan suunnittelua varten ohjelman ulkopuolisilta ryhmiltä. Näiden tuottamat maakuntien ohjausjärjestelmien ja niiden sisältämien tietotarpeiden kuvaukset jäävät yleiselle tasolle tai kuvausten toteutus ei vastaa ohjelman aikataulutavoitetta.

Todennäköisyys: 2

Vaikutus: 2

Ehkäisevät toimenpiteet: Maakuntien ohjausjärjestelmien kehittämisestä vastaavat hankkeet/ryhmät tuovat työnsä esille sellaiselle tasolle, että tuotokset, tuotosten taso ja tuotosten valmistumisaikataulu ovat Maakuntatieto-ohjelman tiedossa.

A.2. Muutokset maakunta- ja sote -uudistuksessa

Kuvaus: Suoraan maakuntauudistukseen kohdistuvat muutokset tai muutokset maakuntiin siirtyvien tehtävien, tehtävien siirtymisen aikataulujen sekä tehtäville asetettujen tavoitteiden osalta edellyttää Maakuntatieto-ohjelman uudelleensuunnittelua sekä ohjelman tavoitteiden, resurssien ja aikataulujen uudelleenarviointia.

Todennäköisyys: 3

Vaikutus: 3

Ehkäisevät toimenpiteet: Maakuntatieto-ohjelman ohjaukseen osallistuvat tahot huolehtivat, että ohjelman ohjauksella on tiedossa ajantasainen tilannekuva uudistukseen liittyvästä valmistelusta ja toimeenpanon tilanteesta, jotta ohjelman ohjauksella on mahdollisimman paljon aikaa reagoida muutoksiin.

A.3. Ohjelman sidoshankkeissa kehittävän tietopohjan epäyhtenäisyys

Kuvaus: Maakuntatieto-ohjelman tavoitteeksi on asetettu maakuntien ohjausta tukevan yhdenmukaisen tietopohjan muodostaminen. Ohjelman ohjausrakenteessa toteutettavien tietojen osalta tavoite on ohjattavissa määritysten toteutukseen, mutta ohjelman ulkopuolisten hankkeiden ja projektien toteutukseen ohjelma voi vaikuttaa vain yhteistyön ja informaation avulla.

Todennäköisyys: 3

Vaikutus: 3

Ehkäisevät toimenpiteet: Maakuntatieto-ohjelman ohjausrakenteeseen sijoitetaan kaikki keskeiset maakuntien ohjaustietojen kehittämisestä ja määrittämisestä vastaavat hankkeet ja projektit. Niiden kehittämishankkeiden, joita ei ole tarkoituksenmukaista tuoda ohjelman ohjausrakenteeseen, omistajat velvoitetaan yhtenäistämisen edellyttämiin toimenpiteisiin.

A.4. Ohjelman tuotosten käyttöönoton epäonnistuminen

Kuvaus: Maakuntatieto-ohjelmassa toteutettujen tuotosten käyttöönotto epäonnistuu maakunnissa tuotosten laatuun, käyttöönoton vaatimien resurssien sekä käyttöönoton

ohjauksen ja tuen laatuun ja määrään liittyvien tekijöiden vuoksi. Ohjelman tulosten saavuttamisen edellytys on ohjelmassa toteutettujen määritysten käyttöönotto.

Todennäköisyys: 2

Vaikutus: 4

Ehkäisevät toimenpiteet: Maakuntatieto-ohjelma suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä maakuntien ja maakuntia ohjaavien tahojen kanssa, jolloin eri osapuolten tarpeet tulee huomioiduksi ohjelman toteutusvaihtoehtojen osalta.

B.1. Ohjelman suunnitteluprosessin epälineaarisuus

Kuvaus: Osahankkeiden ja konkreettisten tuotosten suunnittelu vaatii tarveperusteista ja nopealiikkeistä kehittämistä. Tämän vuoksi ohjelmaa ei voi suunnitella alusta loppuun vesiputousmallin mukaisesti.

Todennäköisyys: 4

Vaikutus: 3

Ehkäisevät toimenpiteet: Varaudutaan epälineaariseen projektisuunnitteluun säilyttämällä suunnitteluprosessi mahdollisimman joustavana. Näin minimoitaisiin puutteiden, jäykkyyksien ja ristiriitojen aiheuttamat kitkat ohjelman edetessä.

B.2. Ohjelman toteutuksen vaatimien resurssien hankinnan epäonnistuminen

Kuvaus: Maakuntatieto-ohjelman toteuttaminen tavoitteiden mukaisesti edellyttää parhaiden asiantuntijoiden mukaan resurssien saamista valtiolta, kunnista sekä maakuntien valmisteluelimistä. Näiden lisäksi ohjelman tuotosten toteutuminen aikataulussa edellyttää lisäresurssien hankintaa määrittely- ja hallintamallien suunnitteluun.

Todennäköisyys: 3

Vaikutus: 4

Ehkäisevät toimenpiteet: Varmistetaan Maakuntatieto-ohjelman käynnistämisen vaatimien määrärahasurssien olemassaolo sekä suunnitellaan ohjelmassa toteutettavat tiedonhallintamallit ja -palvelut tavalla, joka mahdollistaa toteutusten hyödyntämisen myös ohjelman ulkopuolella. Näiden lisäksi viestitään aktiivisesti ohjelman toteutuksen käynnistymisestä.

B.3. Ohjelman linjausten viivästyminen suhteessa maakuntaudistuksen aikatauluun

Kuvaus: Maakuntatieto-ohjelman valmistelu ei pysty riittävän varhaisessa vaiheessa tuottamaan esityksiä ohjelman ohjaukselle ohjelman kohteen ja rajauksen sekä ohjelman tuotosten käyttöönottavasta. Ohjelman suunnittelu vie suunniteltua enemmän aikaan ja ohjelman toteutus ei ole kustannustehokasta konkreettisten tavoitteiden ja rajausten puuttuessa.

Todennäköisyys: 4

Vaikutus: 3

Ehkäisevät toimenpiteet: Ohjelman käynnistysvaiheessa keskitytään tarkentamaan ohjelmalle asetetut tavoitteet sekä suunnittelemaan tavoitteita tukevat toimenpiteet, jotka otetaan ohjelman osaksi. Ohjelman ohjauksessa otetaan käyttöön muutostenhallintamalli, joka mahdollistaa muutosten vaikutusten arvioinnin ohjauksen edellyttämällä tasolla.

B.4. Ohjelman tavoitteet jäävät epäselväksi ohjelman sidosryhmille

Kuvaus: Maakuntatieto-ohjelman valmistelu ei pysty riittävästi ja riittävän selkeästi viestimään ohjelman tavoitteista, eikä ohjelman tuotosten käyttöönotosta vastaavat tai sitä tukevat tahot sitoudu ohjelman toteutukseen. Epäonnistunut viestintä ohjelman osalta lisää riskiä sidoshankkeissa tehtävän tietopohjan kehittämisen epäyhtenäisyydelle.

Todennäköisyys: 4

Vaikutus: 2

Ehkäisevät toimenpiteet: Ohjelmalle tehdään realistinen viestintäsuunnitelma, jonka toteutumista ohjelman ohjaus myös seuraa. Ohjelman ohjaus arvioi myös viestinnän vaikuttavuutta. Ohjelman viestinnässä hyödynnetään hallinnon, koko maakuntauudistushankkeen sekä ostettavien asiantuntijaresurssien osaamista.

Liitteet:

(Luonnoksessa ei vielä liitteitä)

